

KIRJEITÄ

NEWFIELD, N. Y.

Osastomme kokouksessa, sunnuntai-
na marraskuun 5 päivänä oli muiden
asiain ohella keskustelun alaisena kir-
jeenvaihtajan valitseminen. Toverit-
tarelle ja koska sinä tehtäväkseni, niin
annan tietoa meidän hommissamme.

Osasto on ollut toiminnassa puoli-
toista vuotta. Työkokoukset on pi-
detty säännöllisesti, ensimmäisenä sun-
nuntaina kuukaudesta. Itämaa on pi-
detty kerran tai kahdesti kuu-
sa ja juhliin juhlimisten aikana. Vain-
ka joukkomme on vähäinen paikka-
kunnan suomalaisen väkilukuun kat-
soen, niin sitä innokkaammoin teemme
voitavammaksi asian eteenpäin viemisek-
si.

Tänä iltana juhlimme Venäjän vallanku-
mouksen viidettä vuosipäivää, lauan-
taina 11 p:nä. Ilma oli suotuista, ja
ihmisiä oli kokoontunut tavan täydel-
ti. Ohjelmaa oli varattu erikokoisesti
ja hilpeä mieli vallitsi keskuudessam-
me. Lopuksi tanssittiin. Kaikki näyt-
tivät tyytyväisiksi lähtevän kotiin.
Kiitospäivän iltana osaston naiset
hommivat ohjelma-iltamat ja illallisen
Hj. Nurmen talolla. Muistakaan
saapua joukolla tilaisuuteen.

Kaupunkiin meno kuume on tullut
paikkakunnan viiteste. Useat ovat
lähtevät taloutensa ja menneet
muille markkinoille. Toivotan innos-
tusta ja toimintahalua Toverittaren
laajalle lukijakunnalle.

Vendla Himmonen.

BALTIMORE, MD.

Naisjaosto teki vierailuretken Spar-
rows Pointille 9 päivänä marraskuuta.
Kokous pidettiin A. Golströmin
asunnolla, osanottajia oli parikym-
mentä. Ensinnä pidettiin varsinainen
kokous ja sitten alettiin ohjelma, jota
oli: runoja, kertomuksia. Laulun e-
sittäjä kieltäytyi suorittamasta, kos-
ka oli saanut kylmää, ettei voinut
laulaa, vaan sitten esitti vapaaeh-
toista ohjelmaa Mrs. Esther Jär-
vis runon, ja Laura Golström laulun.
Valittiin ohjelma seuraavaan kokouk-
seen, jota saatiinkin runsaasti, vaan
puhujia ei näytilä meidän joukosta
saavan. Kukaan ei uskalla yrittääkään
kerätä osaston ohjelmakokoukseen,
joka on 9 päivänä, johon lupautui
Lydia Nyssölä. Keskustelukysy-
myksen alusti Ida Arlig. Alhelta ei
ollut kellään, jofen alustaja ottaa
itse aiheen.

Sitten alettiin keskustelukysymys,
mikä naiset ottavat niin vähän osaa
yhteistoimintaan, josta keskusteltiin
hetken ja ilmeni monenlaisia syitä,
vaan jotka on kyllä korjattu helpos-
ti, jos vaan on halu. On totta, että on
vaikeuksia kun on lapsia, joiden kaus-
sa ei aina voi piilästä, vaan kyllä siitä
joskus pääsee ja mitä tulee miehille,
että ne estävät, niin tämä on suuri
vääryys, sillä miestenkin pitäisi e-
nempi olla ohjaamassa kuin kieltä-
mässä. Monenlaisia muita esteitä e-
sitettiin vielä ettei muka voi mitään
toimia ja että on olemassa luokkara-
jat paremmuudessa, vaan nythän juuri
yritetäänkin sen eteen taistella,
että luokkarajat poistetaan kun jok-
kainen vaan tekee mitä voi, niin me
tulemme yhteisymmärrykseen. Tässä
keskustelussakin lopuksi selveni, että
se onkin välipäätämättömyys suurim-
pana syyinä, mikä estää naiset toimi-
masta. Mitä tulee siihen, että ko-
koukset ovat kuluja ettei niissä hu-
vita olla, on turhaa, neihin voidaan
sanda miellyttäväksi, kun opimme
ensin ymmärtämään niiden tarkoi-
tuksen, sillä tuntuu kyllä vaikealta
seurata politiikkaa, vaan kun enem-
pi seuraamme sitä, niin se tuleeekin
aiivan välttämättömäksi. Loppupäätös
oli, että päätettiin pitää vuoroin ko-
kouksia Highlandtownissa ja Spar-
rows Pointilla. Ne naiset, jotka ovat
vielä olleet rauhasa kotona siinä
luulossa etteivät naiset voi mitään
toimia, tulkaa kokouksiin, jotka ovat
joka torstai-iltana ja jos sattuu, ettei
kokouksia voida pitää voittamatto-

mien esteiden takia, niin niistä il-
moitetaan aikanaan. Siis kaikki he-
reille!

Ompeluseuran myyjäiset olivat 11
päivänä. Käsitöitä ei ollut tällä ker-
taa erittäin paljon, vaan tulot olivat
hyvät, yli kaksisataa dollaria. Kaikki
näyttivät käsitöiden asian tarkoi-
tuksen, koska tavarat tulivat tavalli-
seen hintaan. Siis tällaisia on hyviä
todistus naisten toiminnasta. Ilta-
massa oli myöskin ohjelmaa, jonka
esittivät naiset, ei suinkaan tarkoi-
tuksella toimia erikseen kuten ilme-
ni keskustelussa kun agitatoritöi-
mökunnan järjestämä ohjelmakokous
oli 5 päivänä, niin ohjelman kerä-
jä alusti keskustelukysymyksen, että
naiset eivät suorita ohjelmaa heidän
järjestämässä kokouksissaan, vaan ai-
noastaan silloin, kun itse järjestävät
jotain. Keskustelu oli tavallisen haus-
kaakin, vaan ei meidän todellinen
tarkoituksemme ole toimia erikseen.
Jos me onnistumekin joskus saa-
maan ohjelman naisilta yksin, emme
me halua enää meidän kansaamme,
josta olemme iripäässeet. Yhä enem-
pi haluamme vapautua ja kohoaa sa-
malle tasolle miesten kanssa, koska
olemme yhtä tärkeitä olemassa kun
miehetkin.

Sunnuntai-koulu on myös toiminnas-
sa. Lapsia on ollut 16. Niitä kyllä
olisi enempiäkin, vaan on hankala
kulkea kun ovat niin hajallaan. Pit-
kät matkat lienevät syyinä, ettei ole
enempää, vaan kun on isompiakin,
jotka voivat kyllä kulkea kaaralla,
niin voisivat tulla joka sunnuntai-
kello 2 päivillä. Lapsille olisi ope-
tettava jo pienistä, mihin luokkaan
he kuuluvat ja mitkä ovat syyt, jot-
ka tekevät luokkarajat ja tätä juuri
yritetään niissä koulussa saada las-
ten mielihin. Silloin kun lapset saa-
vat tulla ymmärtämään sen eron,
mikä ero on sosialistisella ja porva-
rillisella koululla, niin niille kasvaa
halu "ulla aina enempi tietämään
omasta luokastaan ja niistä syistä
mistä johtuvat epäkohdat ja myöskin
keinoista miten niitä voidaan korjata,
että olisi kaikilla samat oikeudet.
Silloinkun he itse joutuvat sitä jo
pienestä käsittelemään, niin se ei
milloinkaan unohtu, vaan aina var-
mistuu ja kasvaa luokkarajia niitä
kohtaan, jotka riistävät kaikki hei-
dänkin oikeutensa jo pienestä. Siispä
vanhemmat, ottakaa huomioon, että
lähettätte lapsenne koulutun sille se
auttaa samalla tehdä itsellänne kasva-
tustyötä.

Raportteri numero 3.

MAYNARD, MASS.

Edesmenneitä tilaisuuksia on taas
ollut jos jonkin näköisiä, vaan parha-
at tulostaan ovat olleet "hamekaar-
tilaisten" pystyttämät karnevaalit, sil-
lä lokakuun 31 päivän "Halloween"
tanssien ja marraskuun 4 p:nä pidet-
tyjen ompeluseuran myyjäisten yhtei-
sät tulot olivat \$532.43. Menot eivät ol-
leet kovinkaan suuret, joten osaston
rakennusrahastossa siitä on pikku
apua. Sanokaapas miehet, jos uskal-
latte, ettei naisista ole mihinkään.
Tämä nyt oli vasta alkuu tässä tal-
vikauden toiminnalle, sillä usia kar-
nevanleja taas valmistetaan. Voitte
siis valmistaa itsenne joulukuun 7
ja 9 päivän varalta. Silloin ovat nais-
ten sarja-illamat, joita alkuun pane-
maan on valittu jo 15 toimepanijaa.
Nämä ottavat sitten vielä sivuiltapäin
apulaisia sen kuin tarvitsevat, vaan
epäiltävää on että jos miehillä otetaan
vaikka, ne olisivat valmiit kyllä tu-
lemaan. Niitä kyllä ovat vainaa kysy-
viä ja kauniita tuloksia, mutta pitä-
kiämme kuitenkin aina miehessämme
se periaatteellisen puoli, jonka asian
eteen toimitaan, etemme tällaisessa
uhratuvaisuudessa ole sen vuoksi,
että haluamme huvitusta ja ylpeilem-
me kykeneväisyydestä, vaan että tä-
mä kaikki sisältyy työväen luokka-
taistelun eteenpäin viemiseksi. Suu-
ret ovat ne joukot, jotka eivät ole
työväenliikkeen mukana ja agitatorio-
nityöhön niitä varten tarvitaan pal-
jon, että heistä tulevien tapahtumien

alkana olisi luokkataistelussa pää-
amaksi vastaan hyötyä eikä edistykseen
jarrutusta. Siis jokainen toimi, pie-
nikin, palvelee suurta asiaa.

Naisjaoston kokous oli marraskuun
6 p:nä Heikkisen asunnolla, jossa oli
kin naisia runsasluokuisesti, vaan ei
niin paljon etteikö enää tarvittaisi.
Tulla sopii vaan ja miesten pitäisi
myös osaltaan katsoa, että "miehisi" voi
lähteä, vieläpä vähän niinkuin huo-
mauttaa, että "lähdeppäs nyt, minä
tässä tiskallen ja teen vuorostani as-
kareita", — niin silloin ei voi kukaan
olla tulematta. Lukeminen tosin täy-
tyi tällä kertaa sivuttaa, kun oli
asetettava alkuvaihtia niitä tulevia,
vaan kyllä me siitä vakavammas-
takin kiinni pidämme niin paljon kuin
mahdollista. Päätimme ruveta poissa-
olevien mukansaamiseksi käyttä-
mään sellaista tapaa, että esimerkiksi
ompeluseuran kokouksissa, johon
kaikki ovat valmiit menemään, pide-
tään edes 10 minuutin kestävä pu-
heentapainen, missä etupäässä seloste-
taan toimitamme merkitystä luokka-
taistelussa ja onko se hyödyllistä tai
ei, suadaksamme edes hetkinen naiset
seuraamaan sitä "vastenmielistä, va-
kavaa asiaa", joka aina tahtoo jää-
di seliin taa, vaikka se olisi tärkein
nykyaikana asettaa etnillalle kaiken
muun. Sitten valittiin Toverittarelle
toimenkin kirjeenvaihtaja, että voi
edellimmäitunlaisissa tilaisuuksissa
ryhtyä harjoittelemaan puhereferaat-
teja. Valituksi tuli Helga Hauta-
niemi.

Erhetykset on hyviä oikaista jokai-
sessa asiassa, niin ei synny mitään
vääryyksiä. Minä myös tässä
huomaan sitä, että jos joskus käy,
kun jo on tapahtunut, että jostain
tilaisuudesta mistä tulee mainittu
näissä paikkakunnan kirjeissä, myö-
hästyvät, ei ole se minun vikani,
sillä olen koettanut laskea, että ne
ajossa joutuisivat, vaan toimitus
ehkä ei tiedä että me ei saa lehteä
samalla viikolla kuin se julataan,
vaan viikko jälkeen ja siten useinkin
tulee pikku "misteekejä", jotka yri-
tetään tästä alkuu korjata.

A. K.

Maynardin paikkakuntakirjeitä ei
ole toimituksessa viivytetty. Joten asi-
assa on tullut jonkinlainen vääryys-
sitys. — Toimitus.

CANONSBURG, PA.

Ajattella pitäisi muutaman sanan
tällä Toverittaren palstoille, koska
ne valitsivat minut siihen. Meillä nai-
silla on lukurengaskin perustettu,
vaan näyttää siltä, että siitä ei tule
sen enempää. Naisia on täällä niin
kovin vähän, että ei tahdo voida san-
da kokouksia pystyyn, ja vielä nekin
vähät eivät kaikki kerkiä muka ko-
kouksiin. Tällä vietettiin Venäjän
vallankoumouksen viidettä vuosijuhlaa
11 päivänä marraskuuta, joka onnis-
ti kohtalaiseksi. Juhlat pidettiin yh-
teisesti eri kansallisuuden kanssa.
En tiedä mikä eivät kaikki suoma-
laiset edes tulleet viettämään sitä juh-
laa, vaan viivitsivät jäädä pois, niin
harvoin kuin tilaisuus on meillä juh-
lia. Ne arvokkaita puheita olivat
kuulemisen arvosta. Suomeksi puhui
John Karhu Warrenista. Hän teki sel-
vää Venäjän vallankoumouksen mer-
kityksestä maailman työväenliikkees-
seen. Hän aikoi 1905 vallankoumouk-
sesta saakka, miten Venäjän työväestö
on saanut kärsiä riistoa ja sortoa,
kaikenmoisten riistosten seurauk-
sista, kuten sota Japanin kanssa, y.m.
sekä 1914 sota, jossa se sai kantaa
sodan raskaamman taukan, niin ei ol-
lut muuta kelpoa kuin nousta sor-
tataansa vastaan. Vertasi Marxin lau-
sella, että siellä on vallankoumouk-
sesta mahdollinen, missä kansaa eniten sor-
retaan, sillä se joutuu olosuhteitten
pakosta liikehtimään.

Nyt on kulunut 7 vuotta siitä kun
Venäjän köyhälistö otti vallan käytön
omiin käsiinsä, ja ovat seisoneet hor-
jumatta koko maailman kapitalistiluo-
kan ja heidän apuriansa sosialidemo-
kratien hyökkäyksiä vastaan. En ih-
de pitemmälle referoimaan puheita,

vaan otan puheen loppuosan, jossa
puhujateksi sen, että se käsitys, jota
vielä mielletty meidän kautsky-
liisemme, että voimasuhteet ratkais-
taan eduskunnan kautta, että sen
kautta kuljetaan kiivottomasti kapita-
lismista sosialismiin, on väärä, sillä
kun tulee kysymykseen valtiollaan
valtaaminen, siirtävät porvarit sen
talustelun parlamentin ulkopuolelle.
Niin sanottu kokoomus, joka on mei-
dän oikeistolaisemme tukki ja turva,
ei ole työväestölle muksi kuin hävy-
öksi ja juuri siitä syystä he hyök-
käävät Neuvosto-Venäjää vastaan kun
sen maan työväestö käsitti sen että
kun pirulle antaa sormen, niin se vie
koko käden. Ja siksi he ottivat val-
lan pois porvareilta ja pitivät sitä
itse. Hallitsevat diktaattoria avalla
vähemmistöä vastaan, enemmistön hy-
väksi.

MONESSEN, PA.

Puheltilaisuus. Meidän järjes-
tämme kiertävä puhuja toveri Kalle
Tuominen oli täällä selostelemassa
kolmena iltana maailman työväestön
vältävästä lainedesta porvariston vas-
taan. Ensimmäisen puheen hän piti
5 päivänä marraskuuta. Siinä hän
selosteli Venäjän vallankoumouksen
historiaa, saman päivän illalla hän
teki selkoa Suomen sisällissodasta,
6 päivän illalla hän antoi ohjeita os-
aston toiminnassa oleville henkilöil-
le ja yleensä koko jäsenistölle.

Toveri Tuominen mainijalla puheta-
vallaan ja erikoisella tietopuoluuden-
dellaan sai puoleensa yleisön suosion,
huolimatta siitä, vaikka olikin mie-
hillä työvuoro, oli haillin kertynyt
yleisöä niin paljon, että ei tilaisuu-
sakaan tapaa olla, sillä monessal-
laiset ovat ottaneet tavakseen pysytellä
pois iltaamsta. Kaikkialla puhelil-
sunden loputtua kuului keskustelua,
että mainion hyvä puhuja. Tämän
toivotaan toveri Tuominen toistenkin
poikkeavan.

Suurta on tulossa. Joulukuun 16
päivänä tulevat olemaan ne suuret
arpajaiset. Ei niistä ole paljon pu-
huttu, mutta niistä on paljon hom-
mattu. Lippuja on lähetetty myyti-
väksi ympäri Amerikan kaikille osas-
toille. Voittoa tulee olemaan joka
sortista, osa hyvin arvokkaita. Ompel-
seuramme naiset ovat valmistaneet
kaikenlaisia käsitöitä kovalla kilvel-
llä. Tulot niistä arpajaisista mene-
vät haalin korjauksiin ja palorappus-
ten oston.

Näisten toiminnasta osastoissa.

Kun seuraa lehtiä, esimerkiksi Tove-
rittaren paikkakuntain kirjjoituksia,
niin huomaa, että on osastoja, joissa
naiset ovat hyvin vilkkaassa toimi-
nassa. Ennen sosialidemokraattises-
sa puolueessa olien tietopuoluuden
ja itsensä kehittämiseksi ei ollut pu-
hettakaan, sitä vähemmän käytännö-
sää. Mutta nykyisen toiminnan alet-
tusa, muodostetaan lukureunaita, jois-
sa tulkitaan tietopuoluista kirjallisuut-
ta ja nyt kun kuulumme puolue-
eseen, jonka ohjelma vaatii meiltä
muutakin, ei vain pelkkää humpun-
kia, niin siksi nyt juuri meidän kaik-
kien naisten ja erittäin niitten jotka
eivät vielä ole alkaneet järjestäjä toi-
mintaan, olisi kiireesti käyvävä käsi-
siksi itsensä kehittämiseksi. Ei löy-
dy mitään päteviä syytä pysytellä
toiminnan ulkopuolella. Meillä nai-
silla on oma äänenkannattajamme
josta joka viikko luemme naisille
kehoituksia ja ohjeita naisten toi-
minnalle, "Toveritar"-lehti. Älköön
annattako järjestöissämme sija epä-
varmoille virtauksille, vain kehittä-
kiämme me proletarinen rintama
voimakkaaksi ja taistelukykyiseksi
porvariston vastaan.

Jos työllisten armeijassa löytyy
vihollisen kanssa sovintoon pyrkiviä
johtajia, helpottaa se porvariston jat-
kuvaa olemassa oloa. Toiminnassa
on noudatettava puolueen määräämiä
suuntaa horjumattomana, ja kun rin-
tama on yhtenäinen ja vankka ja ri-
viit tiivistetyt, silloin osottautuu mi-
tättömäksi kaikki porvariston etevyy-
det vaikka sosialidemokratteet
ammattipetturit koettaisivat käyttää